

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**IOAN. PETRI || MAFFEI, || BERGOMATIS, || E SOCIETATE ||
IESV, || HISTORIARVM || INDICARVM || LIBRI XVI. ||
SELECTARVM, ITEM, EX || INDIA EPISTOLARVM || LIBRI
IV. ||**

Maffei, Giovanni Pietro

Coloniae Agrippinae, Anno M.D.XC.

VD16 M 105

Grauitas eiusdem, & in custodia disciplinæ seueritas. Cap. VI.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-64627](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-64627)

quamuis infimæ sortis hominem stare coram se, nedū apertō capite pariebatur esse, nec modò ex destinato congressu, verum etiam ex occurſu fortuito, fratres ita lenis intuebatur oculis, vt vel ex hoc, infam animo in omnes beniuolentiam satis ostenderet. Amicos præterea, tum domesticos, tum externos interdum ad prandium aut cœnam, siue, vt appellabat ipse, ad panitentiam inuitabat; nec repudiabat si quis vitro se offerret: quin etiam interuenientes cœnæ, vel in ipso iam exitu, nihilominus iubebat accubere, & frustula panis ipse carpendo, & simulanda appetentia, conuiuium consultò curabat, quoad nouissimus quisque sine rubore aut sollicitudine, per otium absolueret. Si quis ab eo quidpiam, sibi alijſue peteret; vel dabat hilare, verbis etiam, quod aiunt, munus exornans; vel si abnueret, causas afferebat eiusmodi; vt ille sese contemptum nullo modo excusare posset. ac tanta ipsius erat in eo genere vel efficitas, vel suauitas, vt qui ad eum legati à quopiam uenerant, eum id quod volebant, minime impetrassent, legati rationibus interdum ita victi pacatique discederent, vt vitro ipsi mutata ratione, apud eos à quibus miserant, ipsius causam pertinacissimè tuerentur.

Gravitas eiusdem, & in custodia disciplina seueritas.

Cap. VI.

B hac porro comitate, quemadmodū austeritas, sic etiam leuitas omnis aberat & inaptæ. Ita enim compositus fuit moribus, vt neque manum, neque oculum membrumve aliquid sine causâ & ratione mouerets. In statu, in cessu, accubatione, sessione, decorum tenebat. Iam in loquendo fuit ad eò consideratus & parcus, vt nullum planè verbum nisi consultò ac meditatò proferret. neque figuris vel amplificationibus utebatur, sed rei gestæ seriem, & rationum momenta sine superponebat. qua simplicitate plus valebat in persuadendo, quàm alij calamistris & lenocinijs. De se ipso, deq; suis rebus, nisi necessitas cogeret, vel Dei gloria postu-

dd 4

postularet, nihil dicebat unquam. ab aliorum verbis factis dictisque exquirendis, nisi ad suam curam spectaret, omnino abstinebat. Consueverat etiam eos reprehendere, qui de soluta Ecclesiae disciplina, deinde contra Principum moribus temere disputarent: quam rem neminem se fugasse dicebat consideratione eminenti verborum, & eorum quae tali tempore a semetipso proprie cogenda forent. quae si pro se quisque reputaret, haud ita facile homines in aliorum vitam inquisituros. Desiderant inerat in eius sermone prouisio, tarditasque longo usque partita, ut cum biliosus ac praeseruidus esset a modis. Atque huiusmodi mores, cum admirabili vitae sanctitate coniuncti, incredibile est, quantum illi conciliarent venerandos, ut quisque intus erat Ignatio, ita suspiriosum maxime. Ludovicum quidem Confessorem, qui in domo Romanae minister aliquandiu vixit, magno honorum usu, magna prudentia virum, accepimus; antequam cum Ignatio eorum regimine, praesertim se viique de illo existimare solent, quod tali Societati praesertim, ac verò, postquam ipsa immutata esset, Societate magnificere cepisset, quod de tali praeside ac moderatore donasset. Iacobus vero Lanes, qui proximus ab illo Societatis gubernatu, ceterisque Patres, quamvis humanissime cum illis agerent, tamen eximia viri virtutem inuenerunt, ut bene moratos vel parenti liberos, vel magistro discipulos, ad stare diceret. Quod si quando quidam pererrare fiebat, rei necessitate coactus, vixit, ut seueriorem, & aliquem increparet asperius, ut in pondusque verborum, ut contra ne hiscere quidam diceret quisquam, idque praesertim in causa viri insignis apparuit, qui cum turbulenter esset, quod diutius ferri oporteret; cumque eius animam blandis monitis praecipis nequicquam blandisset; ad extremum oratione conuersa, diuina virtus iustitiam, ac ecclesiae irae minas intractans, in modum dorem spiritus praesertim tulit, ipsi ut pariter

dubio motu nutare & concuti viderentur. quo terrore percussis qui aderant, illico procumbentes, Dei pacē precibus ac votis exposcere, ipse verò qui accusabatur, exanimis ad pedes Ignatii sese cōfestim abiecit, ac supplex cōfusa voce, culpæ veniā petijt, seq; posthac in officio fore pollicitus est. Continebat autē in disciplina cū ceteros omnes, tum eos maximē qui vel insigni eruditione, vel generis nobilitate prestant: quippe quorū dicta factave ad exemplum in omnes partes valeant plurimum. Otiū verò, vt omnium vitiorum fomitem ac seminarium, in primis oderat: itaque duos tresve rei familiaris adiutores, cū ad ianuam alieno tempore confabulantes; è superiore loco aspexisset, illico iussit aceruum lapidum in proximo sitam, in summam ædium contignationem sine cunctatione transferre. eisdē tertio post mense cū ibidem iterum otiantes animaduertisset, illam ipsam lapidum congeriem, vt in eundem locum referrent vnde asportauerant, imperauit: amicē insuper admonens, nihil in Dei famulatu periculosius esse desidia. Cū quendam in tradito sibi munere valde remissum atque oscitantem inuenisset; quæsiuit ex eo, cuiam in tali ministerio daret operā, Deo ne, an hominibus? cū ille se Deo vique deseruire dixisset: Plecētis igitur, inquit Ignatius; nam in rebus humanis minus accuratē versanti, iure forsā ignouerit quispiam; at immortalī Deo ministrari negligenter, id verò nullo pacto ferendum est. Spectaculis publicis, quamuis alioqui licitis, vel etiam sacris, adesse nostros non ita facillē permittebat. quòd si qui, facta potestate, se ad ea conferrent; eos etiam atque etiam iubebat, sine vllō arrogantis seu leuitatis indicio modestiam ac submissionem tenere; cedere omnibus; & infimū semper locum (nisi aliter à circumstantibus cogentur) eligere. Cū è Romano ab se nuper instituto Collegio, adolescentes quosdam solutius in publico ambulantes vidisset, castigandos curauit palam, hortandosque graui oratione, vt quē haberent insitum animis pudorem ac verecundiam, eum externo item corporis habitu prefererent. & quoniam Apostolo teste spectaculum facti essent

sent omnibus, cauerent etiam atque etiam se-
 canea locutione, curioso oculorum obuia, non
 dito gestu motuue corporis, quemquã offensus pro-
 fertim cum eo de genere toto, multa cum pueris
 et ymisque conscripta pulcherrima ipse pueris par-
 ante edidisset Nihil noui moris in Societatem
 infuso est passus: principijque vigilanter & ar-
 stitit: quippe qui exempli vim nosset, & rerum
 ta fallentia. Quosdam, qui ad vineam varilla
 pila, laicum etiam saponem manus lauare, ad
 punè abire permisit. seditiosos vero, & aliter
 tractatores, & rerum nouarum cupidos, non
 sed omnia expertus, quæ ad reuocandam
 lem, & priore loco positã facere videretur, pro-
 ficeret, ad extremum è Societate pellebat. *non
 tempora carcerem compedesve in Societate
 duci permisit, negans, qui vinculis constringitur,
 eosdem esse ad nostrum institutum idoneos, ut
 stodia loco ianuam ostentare consueuerit. *non
 aliquando, vt iusta de causa complures ad
 auctoratos vnà dimiserit. atque huiusmodi
 silentio prætereundum non est) è Societate
 nes, exitialem exitum sortiti sunt, satique
 inter symphoniam lasciuè saltantes repetunt
 alios contracta rixa interfectos, alios denique
 rabilis lethi genere periisse. In puniendo
 batur in primis, vt noxa responderet animæ
 suo quisque vitio plecteretur: superuacanea
 tio, ignauiam labore; honoris cupiditate
 ret. ac feruè animaduersionu Ignatij gen-
 culū humi describere, ex quo noxi ne
 rent: colloquijs certorū hominum nomina
 re; verberationes ad præfinitum temporis
 gere: & alia eiusmodi. Noxas aut leuiore
 intelligo: cuiusmodi in homines etiam
 ctionis cadunt: nam grauiore Ignatius
 fet. Solebat etiam fontibus, ad humile
 nio accumbentibus, obiurgatorem inducere**

rumque conditionis hominem, sed ingeniosum & acré; qui cunctis audientibus, vitia reorum increparet, exprobraretque religionis annos, & negligentiam: idemque ceteros carptim nec opinantes repente perstringere; nimirum edomandæ superbix causa, mentisque è pigritia veterno excitandæ. Sed qui deliquerant, priusquam ex consuetudine punirentur, quam lenissimè operam dabat, vt suam ipsi culpam agnoscerent; atque vltro sibi met multam irrogarent: quæ tamen si grauior videretur, confessione contentus; ita moderabatur, vt multum sape de acerbitate minueret.

Eiusdem animi submissio, & quidnam de virtute Obedientia senserit. Cap. VII.

NEGABAT, suo quidem iudicio, quemquam probè intelligere quam vehementer in se quisque diuinæ bonitatis operationem impediatur: quantave illius beneficia & dona per socordiam ignauiamque corrumpat. quocrimine sese accusabat in primis. atque de suis demissè & humiliter sentiebat, vt se mortuum omnium infimum, & opis diuinæ maximè egentem putaret: sibi que ceteros omnes ad virtutem pietatemque & exemplo & incitamento fateretur esse. Priuatè verò vitæ quanto desiderio teneretur, & initio declinuit in recusando magistratus; & deinde, cum vt redigeretur in ordinem, aliusque sibi succederet, omni ope conuenit. quòd tamen si consequutus non est, tamen obedientiæ studium quibuscumque rebus potuit, semper ostendit. Romano quidem Pontifici, cuius in verba præcipuo sacramento iurauerat, ita erat præsto, vt ad ipsius baculi adminiculo, pedibus quocumque opus esset, peregrinè proficisci, vel etiam nauigium ascendere planè exarmatù, seque eodem Pontifice iubente, mari ventisque sine ulla dubitatione committere. Quem ipsius animum vir
qui-